

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти (молодший бакалавр)

зі спеціальності 012 Дошкільна освіта

галузі знань 01 Освіта /Педагогіка

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Професійна кваліфікація: Вихователь в закладах дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____

(протокол № 1 від «29» серпня 2019 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01.09.2019 р.

Ректор проф. Безлюдний О. І. _____

(наказ № 649 від «31» серпня 2019 р.)

м. Умань, 2019 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Семчук С. І. – голова комісії.
2. Іщенко Л. В.
3. Гаврилюк С. М.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 012 Дошкільна освіта

1– Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Кафедра психології та педагогіки розвитку дитини, кафедра дошкільної освіти.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Молодший бакалавр Професійна кваліфікація: Вихователь в закладах дошкільної освіти
Офіційна назва освітньої програми	Дошкільна освіта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом молодшого бакалавра одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1р. 10 міс.
Наявність акредитації	-
Цикл / рівень	початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти
Передумови	Наявність повної середньої освіти
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	1 р. 10 міс.
Інтернет-адреса постійного опису освітньої програми	fdo.udpu.org.ua /
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку фахівців до розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку в закладах дошкільної освіти.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація програми (за наявності))	Обов'язкові дисципліни I. Цикл загальної підготовки – 27 кредитів. 1.1. Гуманітарна підготовка – 15 кредитів. 1.2. Фундаментальна підготовка – 12 кредитів II. Цикл професійної підготовки – 50 кредитів. 2.1. Психолого-педагогічна підготовка – 19 кредитів. 2.2. Науково-предметна підготовка – 31 кредит. Дисципліни вільного вибору студента – 30 кредитів Блок №1 – 30 кредитів Блок № 2 – 30 кредитів Практична підготовка – 12 кредитів Атестація – 1 кредит
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Базується: на концепціях суб'єкт-суб'єктної взаємодії, єдності свідомості, особистості і діяльності у розвитку дитини, єдності пізнання і спілкування, розвивальної освіти, формування розумових дій, виховуючого навчання, зони найближчого розвитку дитини; принципах гуманістичності, системності, культурологічності, індивідуальної диференційованості, особистісної орієнтованості, діяльності, перспективності, наступності щодо освіти і розвитку дітей дошкільного віку; технологіях творчого, здоров'язбережувального, розумового, мовленнєвого, морального, естетичного, сімейного, соціально-комунікативно спрямованого навчання і виховання дітей дошкільного віку, організації ігрової і освітньої діяльності із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних і мультимедійних засобів.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Оволодіння поглибленими теоретичними та практичними знаннями, гнучкими вміннями і сталими професійними навичками зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ключові слова: вихователь в закладах дошкільної освіти
Особливості програми	Здобувач початкового рівня вищої освіти набуває здатності встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами; організувати роботу з батьками та іншими суб'єктами освітнього процесу; планувати освітньо-виховну роботу з урахуванням вікових і індивідуальних можливостей дітей дошкільного віку та складати прогнози щодо її ефективності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Вихователь дітей в закладах дошкільної освіти.
Подальше навчання	Можливе продовження освіти за ступенем вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 012 Дошкільна освіта або за іншими спорідненими спеціальностями
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – проблемно-дослідницький стиль навчання. Лекційні курси поєднуються із семінарськими та лабораторними заняттями, робочими зустрічами. Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах.
Оцінювання	Поточне опитування, тестовий контроль, звіти з практики, заліки, іспити, захисти курсових робіт. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Державна атестація здійснюється у формі: Єдиного державного іспиту «Психолого-педагогічний супровід розвитку дітей дошкільного віку».
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність самостійно і комплексно розв'язувати складні завдання та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку із застосуванням теорій і методик дошкільної та початкової освіти в типових і невизначених умовах системи педагогічної освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність до продуктивного (абстрактного, образного, дискурсивного, креативного) мислення. ЗК -2. Здатність до самостійного пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми. ЗК -4. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК -5. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій ЗК -6. Здатність до співпраці і взаємодії в команді. ЗК-7. Здатність до самокритики і сприймання конструктивної критики. ЗК-8. Здатність приймати рішення і діяти відповідно до морально-етичних і правових норм. ЗК-9. Здатність до вільного спілкування і співпраці державною та рідною мовами (усно і письмово).

	<p>ЗК-10. Здатність до вільного користування засобами сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-11. Здатність до забезпечення безпеки діяльності власної та інших учасників освітнього процесу.</p> <p>ЗК-12. Здатність до управління якістю роботи, що виконується.</p> <p>ЗК-13. Здатність створювати команду, мотивувати її членів та досягати спільних цілей</p> <p>ЗК-14. Здатність до проектної організації діяльності</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК-1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>ФК-2. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ФК-3. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ФК-4. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості (Я дитини і його місце в довкіллі).</p> <p>ФК-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.</p> <p>ФК-6. Здатність до навчання дітей раннього і дошкільного віку рідної і української (державної) мов.</p> <p>ФК-7. Здатність до навчання дітей раннього і дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.</p> <p>ФК-8. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України).</p> <p>ФК-9. Здатність до виховання у дітей інтересу і поваги до національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів.</p> <p>ФК-10. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі і довкіллі.</p> <p>ФК-11. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно доцільної поведінки і діяльності у природі.</p> <p>ФК-12. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва.</p> <p>ФК-13. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо).</p> <p>ФК-14. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку досвіду самостійної творчої діяльності у</p>

	<p>різних видах мистецтва (образотворче, музичне, театральне).</p> <p>ФК-15. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.</p> <p>ФК-16. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ФК-17. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.</p> <p>ФК-18. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими потребами відповідно до їхніх можливостей (інклюзивна освіта).</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПРН-1. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітньо-виховний процес закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПРН-2. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу; здійснювати управління його якістю, керуючись психолого-педагогічними принципами організації освітнього процесу в системі дошкільної освіти при реалізації завдань виховання, цілями навчання і розвитку дітей в закладі дошкільної освіти.</p> <p>ПРН-3. Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.</p> <p>ПРН-4. Володіти вміннями і навичками, необхідними для реалізації стандартів дошкільної освіти; визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього, дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.</p> <p>ПРН-5. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей (психологів, соціальних педагогів, логопедів, лікарів, фізичних реабілітологів тощо), батьків, громадських діячів для реалізації завдань всебічного гармонійного розвитку дітей.</p> <p>ПРН-6. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно-зорієнтоване спілкування з батьками.</p> <p>ПРН-7. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в закладах дошкільної освіти.</p> <p>ПРН-8. Знаходити інформацію та самостійно аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини; визначати критерії і показники психічного й психофізичного розвитку дітей на різних етапах раннього, дошкільного віку; враховувати отримані дані при виборі методик і технологій навчання і виховання, визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку; розробляти ефективні індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього, дошкільного віку.</p>
--	--

	<p>ПРН-9. Вміти використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей, дітей, які розвиваються в нормі, дітей з особливими потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини; враховувати індивідуальні відмінності дітей та розробляти дитиноцентричні творчо-розвивальні, освітньо-розвивальні, корекційно-розвивальні та інші адресно спрямовані технології і методики.</p> <p>ПРН-10. Застосовувати весь спектр психолого-педагогічних заходів, засобів і педагогічних впливів для реалізації завдань національного, духовного, фізичного, морального, розумового, правового, трудового, екологічного, економічного, гендерного, статевого, міжкультурного, естетичного виховання дітей раннього, дошкільного віку.</p> <p>ПРН-11. Впроваджувати перспективні розвивальні та інформаційно-комунікаційні технології виховання і навчання в освітньому процесі закладу дошкільної освіти, передбачати їх освітній ефект та оцінювати досягнуту результативність.</p> <p>ПРН-12. Добирати оптимальні методи та ефективні форми і різноманітні засоби педагогічного впливу на дітей у процесі їхнього виховання, навчання і розвитку та в конкретних ситуаціях суб'єкт-суб'єктної взаємодії вихователя з дітьми.</p> <p>ПРН-13. Здійснювати різні види планування в закладах дошкільної освіти; добирати доцільні для реалізації завдань дошкільної освіти форми планів та розробляти конспекти різних форм освітньої діяльності з урахуванням вікових особливостей та індивідуальних відмінностей дітей, провідних чинників розвитку, основних принципів дошкільної освіти та вимог до навчання й виховання дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПРН-14. Володіти технологіями інклюзивної освіти; вміти організовувати групове й індивідуальне навчання і виховання дітей з особливими потребами.</p> <p>ПРН-15. Оцінювати власну діяльність з позицій культурно-історичної, екологічної, духовної, морально-естетичної, педагогічної цінності..</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, у т.ч. закордонні.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Обладнаний комп'ютерний клас.</p>
Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін;

	<ul style="list-style-type: none"> – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових проєктів (робіт); – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між УДПУ імені Павла Тичини та університетами України. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України. До керівництва науковою роботою здобувачів можуть бути залучені провідні фахівців університетів України на умовах індивідуальних договорів. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	<ul style="list-style-type: none"> – Угода про співробітництво 2014-2021 з Державною вищою професійною школою імені Я. А. Коменського у Лешно (Польща). – Угода про співробітництво 04.05.2010 (безстрокова) з Вищою державною школою професійної освіти у Гнезно (Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	можливе на загальних умовах

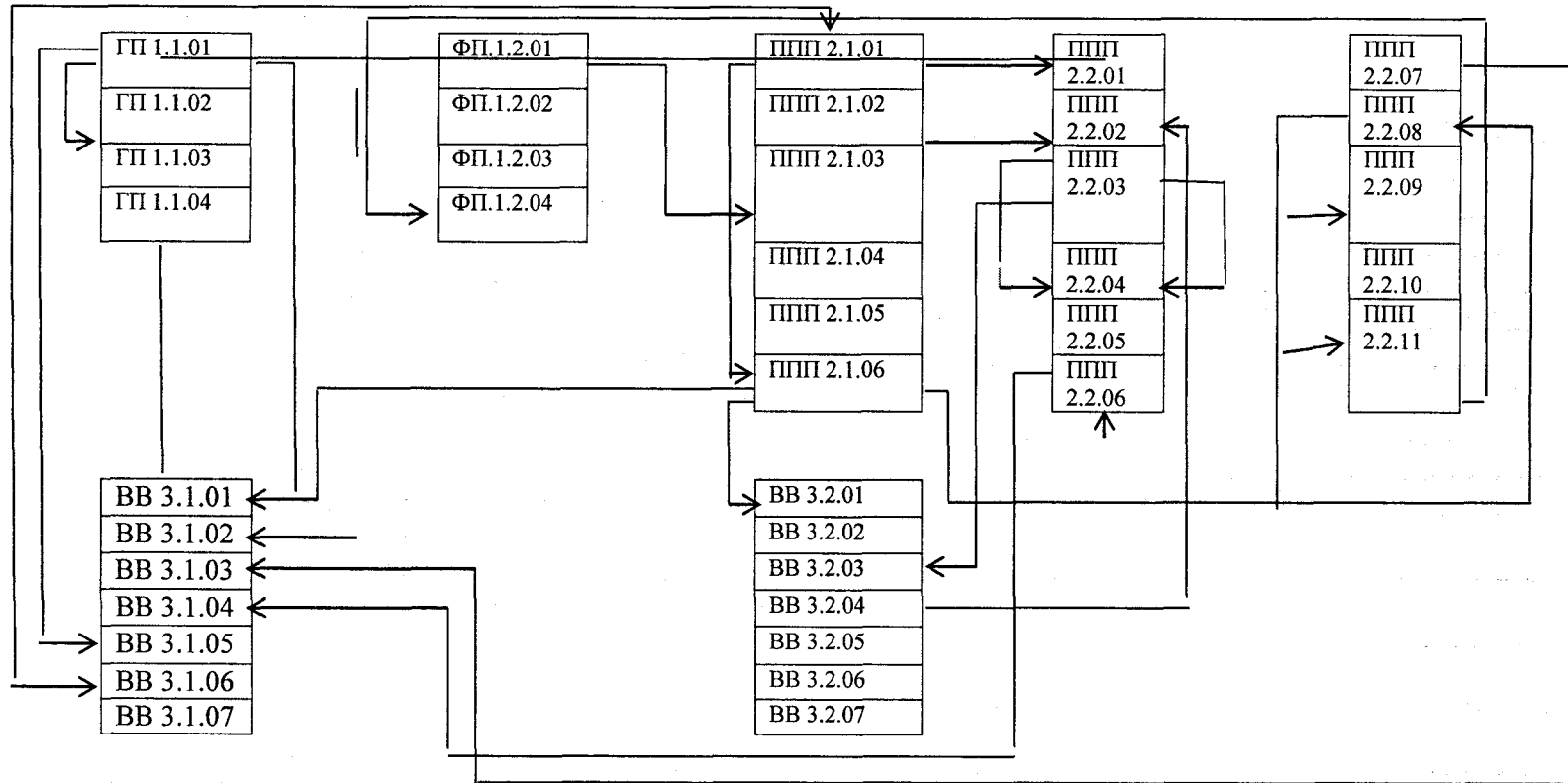

2. Перелік компонент освітньо-професійної / наукової програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів / год.	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗП.1	Цикл загальної підготовки	27 / 810	
ГП 1.1.	Гуманітарна підготовка	15 / 450	
ГП 1.1.01	Українська мова	3 / 90	екзамен
ГП 1.1.02	Історія та культура України	3 / 90	екзамен
ГП 1.1.03	Іноземна мова	6 / 180	залік
ГП 1.1.04	Українознавство	6 / 90	залік
ФП.1.2.	Фундаментальна підготовка	12 / 360	
ФП.1.2.01	Охорона праці та безпека життєдіяльності	3 / 90	залік
ФП.1.2.02	Фізичне виховання	3 / 90	залік
ФП.1.2.03	Вікова фізіологія, шкільна гігієна з основами медичних знань	3 / 90	залік
ФП.1.2.04	Педіатрія	3 / 90	екзамен
Ш.П	Цикл професійної підготовки	50 / 1500	
ППП 2.1	Психолого-педагогічна підготовка	19 / 570	
ППП 2.1.01	Основи інклюзивної освіти	3 / 90	залік
ППП 2.1.02	Основи загальної та дошкільної педагогіки	4 / 120	екзамен
ППП 2.1.03	Основи загальної та дитячої психології	3 / 90	екзамен
ППП 2.1.04	Історія дошкільної психології та педагогіки	3 / 90	залік
ППП 2.1.05	Основи педагогічної творчості та музичного виховання дошкільників	3 / 90	залік
ППП 2.1.06	Педагогіка дітей раннього віку	3 / 90	екзамен
ППП 2.2	Науково-предметна підготовка	31 / 930	
ППП 2.2.01	Вступ до спеціальності «Дошкільна освіта» з ознайомлювальною практикою	3 / 90	екзамен
ППП 2.2.02	Основи психодіагностики та психокорекції	3 / 90	екзамен
ППП 2.2.03	Організація роботи з фізичного виховання в ЗДО	3 / 90	екзамен
ППП 2.2.04	Навчання і виховання в різновікових групах	3 / 90	залік
ППП 2.2.05	Теорія та методика знайомлення дітей з природним та суспільним довкіллям	3 / 90	екзамен
ППП 2.2.06	Навчання дітей дошкільного віку з елементів математики	3 / 90	екзамен
ППП 2.2.07	Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва з елементами художньої праці	3 / 90	екзамен
ППП 2.2.08	Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку	3 / 90	екзамен
ППП 2.2.09	Література для дошкільників з практикумом виразного мовлення	3 / 90	залік
ППП 2.2.10	Методика навчання дітей іноземної мови	3 / 90	екзамен
ППП 2.2.11	Курсова робота з психології, педагогіки	1 / 30	залік
ВВ. III	Дисципліни вільного вибору студента		
	Блок 1	30	900
ВВ 3.1.01	Цифрова педагогіка в дошкільній та спеціальній освіті	5 / 150	екзамен
ВВ 3.1.02	Соціальна психологія	4 / 120	екзамен
ВВ 3.1.03	Здоров'язберезувальні технології в закладах освіти	5 / 150	залік

ВВ 3.1.04	Соціально-педагогічний супровід сім'ї	5 / 150	екзамен
ВВ 3.1.05	Основи теорії виховання дітей	3 / 90	залік
ВВ 3.1.06	Екокультура особистості	4 / 120	залік
ВВ 3.1.07	Розвиток емоційної сфери дітей	4 / 120	залік
ВВ.3.2	Блок 2	30	900
ВВ 3.2.01	Інноваційні технології в дошкільній освіті	5 / 150	екзамен
ВВ 3.2.02	Психолого-педагогічні засади гендерної соціалізації особистості	4 / 120	екзамен
ВВ 3.2.03	Зарубіжна педагогіка	5 / 150	залік
ВВ 3.2.04	Виховання дітей з особливими потребами	5 / 150	екзамен
ВВ 3.2.05	Психологія конфлікту	3 / 90	залік
ВВ 3.2.06	Методика ігрової діяльності	4 / 120	залік
ВВ 3.2.07	Етнопсихологія	4 / 120	залік
П. IV	Практична підготовка	12 / 360	
П. 4.1	Навчальна практика:	6 / 180	
П. 4.1.01	Педагогічна	6 / 180	залік
П. 4.2	Виробнича практика:	6 / 180	
П. 4.2.01	Педагогічна	6 / 180	екзамен
А.V	Атестація	1 / 30	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		120 / 3600	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 012 Дошкільна освіта проводиться у формі Єдиного державного іспиту «Психолого-педагогічний супровід розвитку дітей дошкільного віку» та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому освітньо-професійного ступеня молодшого бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Вихователь в закладах дошкільної освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (див. дод.)

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (див. дод.)

Затверджено на засіданні вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 1 від 29.08.2019 р.; наказ № 649 від 31.08.2019 р.).

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) :

1. Семчук С. І. – доктор пед. наук, професор кафедри дошкільної освіти. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Розробники:

2. Іщенко Л. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
3. Гаврилюк С. М. – доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

